

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Збірник наукових праць
(матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
17-18 лютого 2012 року)

Мукачево - 2012

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Мукачівська міська рада

Мукачівський державний університет

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
В РИНКОВИХ УМОВАХ**

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Мукачєво

17-18 лютого 2012 року

УДК 33+65

ББК 65

Перспективи розвитку економіки в ринкових умовах: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, 17-18 лютого 2012 року. – Мукачево: Мукачівський державний університет, 2012. - 255 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Перспективи розвитку економіки в ринкових умовах». Розглядаються питання оптимальних шляхів розвитку економіки, досліджуються теоретичні та практичні аспекти використання інструментів менеджменту та маркетингу, проблеми фінансового забезпечення, особливості розвитку регіонів в умовах поглиблення світоінтеграційних процесів. Значну увагу приділено моделюванню економічного зростання регіонів.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами розвитку економіки.

Редакційна колегія:

Міклова В.П. - член-кореспондент НАН України, д.е.н., професор,
Лендєл М.А. - член-кореспондент НААН України, д.е.н., професор,
Пітюлич М.І. - д.е.н., професор, **Мілашовська О.І.** - д.е.н., професор,
Ярема В.І. - д.е.н., професор, **Кабацій В.М.** – к.ф.м.н., доцент,
Черничко Т.В. – к. е. н., доцент, **Свида І.В.** – к. е. н., доцент, **Бочко О.Ю.** – к. е. н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2012

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2012

ЗМІСТ

Мигалина Ю.В. Вища освіта в XXI столітті: реалії та перспективи..... 9

РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Алекперова Л.В. Измерение результативности предприятия на основе VBM-критериев.....	17
Бичков О.О. Якість персоналу в забезпеченні сталого розвитку підприємства.....	19
Бурліцька О.П. Становлення концепції менеджеризму як особливого напрямку соціально-економічних теорій.....	22
Вовканич А.І. Особливості впровадження інноваційного менеджменту в банківську сферу.....	24
Глібов Р.В., Лаконцева М. А., Васильєв М. Р. Трансформація моніторингу та діагностики вітчизняних підприємств.....	26
Жалдак Г. П. Соціальна відповідальність як чинник розвитку інноваційної орієнтованості підприємств.....	29
Засць Т.О. Методичний підхід до інтегральної оцінки рівня якості корпоративного управління.....	31
Замроз М.В. Бенчмаркінг як інструмент оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства.....	33
Іванова Т.В. Модель вибору стратегії реструктуризації підприємства...	36
Козак П.З. Обґрунтування значущості відбору працівників для системи професійної адаптації.....	37
Краус Н.М., Бунецька Д.А. Формування інноваційної культури і стиль керівництва.....	40
Лавриненко Л.М. Рейнжиніринг – інноваційний інструмент управління підприємством в стані кризи.....	42
Лебедєв І. В. Соціальна складова сучасного менеджменту.....	44
Мусаткіна В.П. Управління організацією за критерієм продуктивності.	47
Степаненко О.П. Перспективи розвитку банківської системи України в умовах глобалізації.....	49

Товчанець С.А. Управління професійним розвитком персоналу організації в ринкових умовах.....	51
Улана К.С. Формування і розвиток кадрового потенціалу: регіональний аспект.....	54
Фалович В.А. Стратегічне пристосування структури ланцюга поставок до характеристик продуктів.....	56

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бойко О.В., Кінах І.А. Обґрунтування стратегії розвитку підприємства на засадах маркетингу.....	59
Бочко О.Ю. Взаємозв'язок реклами та «паблік рілейшенз» в діяльності підприємств для підвищення просування продукції.....	61
Волкова І.М. Актуальність методів маркетингових досліджень в умовах аграрного сектора економіки.....	62
Кирик С.М. Організація інноваційного маркетингу на підприємстві.....	65
Куля Д.В. Сутність та роль товарної політики у здійсненні діяльності підприємства.....	67
Лизанець А.Г., Ільницька Я.Б. Стратегічне та оперативне управління асортиментною політикою торговельного підприємства.....	68
Нагорний Є.І. Використання показників-індикаторів маркетингового тестування для прийняття обґрунтованого рішення про готовність інноваційної продукції до виходу на ринок.....	71
Питьовка В.П. Особливості конкуренції підприємств роздрібної торгівлі в ринкових умовах.....	73
Росола У.В. Поняття ринку маркетингових комунікацій.....	76
Стенаненко Н. І. Поліфункціональність як ключова характеристика товарної політики аграрних підприємств.....	78
Телінгер М. Ю. Використання маркетингу в банківських установах в сучасній кризовій ситуації.....	80
Чезиківська М.М. Особливості ціноутворення на залізничному транспорті України в умовах реформування.....	83
Шелестів І. Т. Особливості застосування маркетингу в страховій діяльності.....	84
Врада Т.В. Високоефективна організація економічної взаємодії підприємств та споживачів на принципах маркетингу.....	86

РОЗДІЛ 3. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ З ЄС

Брензович К.С. Регіони у міжнародній торгівлі послугами.....	88
Газуда М. В. Транскордонне й прикордонне співробітництво: теоретичні відмінності.....	90
Дем'ян Я.Ю. Розвиток міжнародних відносин як основа економічного розвитку Закарпаття та прикордонних районів Європейського Союзу... ..	92
Ємельянова К.С. Тенденції та проблеми розвитку міжнародного туристичного бізнесу.....	94
Лизанець О.В. Орієнтири транскордонного регіонального співробітництва.....	97
Пішеніна К.К. Особливості державного управління науково-професійною освітою в контексті поглиблення співпраці з ЄС.....	99
Рішко В. А. Підвищення рівня життя населення в регіоні в контексті євроінтеграції.....	101
Чучка І.М., Кобаль Н.М. Менеджментові засади вдосконалення механізму функціонування Карпатського євро регіону.....	103
Яцко М.В., Чегіль Г.В. Членство України в європейському союзі: стан та перспективи.....	105

РОЗДІЛ 4. ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Безкровна О.І. Роль фінансово - кредитного забезпечення сільськогосподарських підприємств у підвищенні їх конкурентоспроможності.....	107
Братків Н.Я. Практика місцевого оподаткування в Україні.....	109
Венгрін Т.П. Форвардні операції як метод управління валютним ризиком на підприємствах.....	111
Гладинець Н. Ю. Принципи формування стратегії інноваційного розвитку.....	114
Криворучко В.О. Фінансова стійкість будівельної галузі у сучасних умовах.....	116
Липкань О.В. Фінансовий потенціал сільськогосподарських підприємств: складові та чинники формування.....	118

Ножова Г.М., Ценслер Н.І. Використання ефекту фінансового важеля в оцінці реальної вартості кредитів.....	120
Олійник О.С. Сучасне фінансове забезпечення спиртових підприємств.....	123
Петришиненко Л.В. Фактори, що впливають на формування оптимальної структури капіталу підприємства.....	125
Савченко В.С. Фінансові аспекти функціонування громадських організацій регіону.....	127
Івонькова О.В. Щодо методики оцінки ефективності інвестицій в розробку нового продукту.....	130

РОЗДІЛ 3. СПЕЦИФІКА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Алмашій Я. І. Вплив динаміки туристичних потоків на розвиток туристичної галузі у Закарпатській області.....	133
Ач К.Б. Передумови розвитку санаторно-курортного господарства регіону.....	135
Бондаренко Н.В., Тетянка Н.А. Проблеми державної підтримки сільськогосподарських підприємств.....	137
Бочко О.І., Качмар М.В. Підвищення еколого-економічного регулювання земельних ресурсів при довгостроковому та короткостроковому плануванні.....	139
Бутурлакiна Т.О., Оленчин В.В. Проблеми та перспективи процесу муніципального реформування в Україні.....	141
Волощенко С.С. Передумови щодо активізації розвитку сільського зеленого туризму в регіоні.....	143
Волошина Ю.Я. Особливості розміщення населення в розрізі природно-економічних зон Закарпатської області.....	146
Гринцiло А.В. Роль та місце стратегічного управління підприємств готельно-ресторанної сфери регіону.....	148
Дребит О.І. Формування ринково-орієнтованого фінансового механізму в аграрному господарстві.....	151
Дрозд-Іванецька М.І. Сутність кон'юнктури агропродовольчого ринку та її вплив на оцінку.....	153
Дзюбенко В.І., Газуда Л.М. Вплив світової фінансової кризи на розвиток та територіальну специфічність регіонів Українських Карпат.....	156

Ерфан В. Й., Газуда С.М. Індикатори продовольчого забезпечення регіону.....	158
Зарічна О.В. Підходи щодо формування потенціалу підприємства.....	160
Ігнатишин М.В., Ігнатишин М.І. Застосування теорії матричних скінчених ігор при моделюванні фінансово – економічної ситуації.....	163
Кампо Г.М., Дочинець Н.М. Методи управління розвитком малого бізнесу на регіональному рівні.....	166
Ковач М.Й. Функціонування ресурсної бази санаторно-курортного господарства як основа його інноваційного розвитку.....	168
Лендел З.З. Енергозбереження – важливий трансформаційний процес в умовах ринкових відносин.....	170
Лендел О.Д. Управління розвитком туристично-рекреаційного комплексу на маркетингових засадах.....	173
Ліба Н.С. Трансформація інтелектуальної власності в інноваційний продукт.....	176
Макаренко М.В. Особливості трансформації складових механізму управління формуванням конкурентних переваг регіону.....	178
Маковоз О.С. Процеси інституціоналізації корпоративного управління в Україні.....	181
Марциновська З.В. Перспективи розвитку готельного господарства України.....	183
Мигалина Ю.Ю. Соціальні фактори впливу на розвиток санаторно-курортних та оздоровчих закладів.....	184
Михайлюк І. І. Туристична сфера - стратегічний орієнтир реформування економіки Закарпаття.....	186
Мілашовська О.І., Гоблик-Маркович Н.М. Формування попиту і пропозиції на регіональному ринку готельно-ресторанних послуг.....	188
Мінкович І.М. Регіональні аспекти розвитку рекреації.....	190
Нестерова С.В. Організаційні засади відносин власності в залежності від форми підприємства.....	192
Папп В. В. Структуризація економіки регіонів України як запорука соціально-економічного зростання.....	194
Папп Н. В., Пряме іноземне інвестування як детермінант розвитку регіонів України.....	197
Поп У.І. Аналіз показників ведення лісового господарства Закарпатської області.....	199

Попель Л.А. Особливості бюджетного інвестування місцевого розвитку.....	20
Приходько В.П. Орієнтири та інструменти реалізації інвестиційної політики України.....	20
Пушак Я.Я. Напрями підвищення продовольчої безпеки регіонів.....	21
Рега М.Г., Ковач Е.А. Управління економічними ризиками на підприємствах закарпатського регіону.....	21
Росоха В.В. Особливості місцевого самоврядування в Україні.....	21
Сахарнацька Л.І. Правові аспекти екологізації виробництва у лісовому господарстві.....	21
Свида І.В. Інфраструктура як визначальний фактор розвитку туризму в регіоні.....	22
Січка І.І. Вплив інвестицій в туристичну галузь на розвиток регіону....	22
Слава Прозан С.С., Слава С.О. Ранжування пріоритетів економічного розвитку регіону (на матеріалах Закарпатської області)...	22
Славко І.І. Аспекти стану соціально-економічного розвитку Закарпатської області та напрями його вдосконалення.....	22
Славко І.І. Теоретичні засади інноваційно-технологічного розвитку.....	23
Товчанська Г.В. Вища освіта в стратегії європейського розвитку.....	23
Фарбов О.О. Альтернативне використання тимчасово вільного потенціалу фону після завершення СВРО-2012.....	23
Хайнив А.А. Використання концепції екологічного маркетингу в забезпеченні сталого розвитку регіону.....	23
Чемерис В.А., Соломонко Д.О. Особливості розвитку підприємництва в молокопродуктовому підкомплексі регіону.....	24
Чорі М.В., Паук М.І. Організаційний та економічний механізм функціонування міжнародного туризму.....	24
Чубарь О.Г. Особливості формування стратегічних цілей та пріоритетів розвитку економіки в стратегіях розвитку регіонів України.....	24
Чудасва І.Б. Агротехнопарки: світовий досвід та перспективи створення в Україні.....	24
Шаркаді М.М. Визначення вагових коефіцієнтів показників для оцінки конкурентоспроможності підприємств.....	25
Шершун М. Х. Ефективність використання деревних ресурсів при проведенні рубок головного користування в Україні.....	25

Вступне слово

ВСТУПНЕ СЛОВО

д.х.н., професора, заслуженого діяча науки і техніки України, ректора Мукачівського державного університету
МИГАЛИНИ Ю.В.

ВИЩА ОСВІТА В ХХІ СТОЛІТТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасне постіндустріальне суспільство характеризується зростанням ролі спеціалістів у структурі робочої сили, що підвищує значення та вагомість вищої освіти в забезпеченні соціально-економічного розвитку. Відбувається відхід від класичної ліберальної економіки, що ініціює потребу в плануванні та прогнозуванні до економіки, заснованої на знаннях (knowledge-based economy). Очевидно, що сьогодні головним завданням будь-якого суспільства є забезпечення гідного, повноцінного життя людини, високого освітнього рівня, духовного і фізичного здоров'я, які є невід'ємною частиною багатства країни. Через систему вищої освіти Україна здатна вирішувати найскладніші економічні, соціальні, демографічні та інші проблеми, ставлячи на чільне місце формування гідної особистості.

Поряд з цим, відбувається процес трансформації освітніх процесів, що, з одного боку, зумовлено зміною вимог до підготовки фахівців, а з другого змінами в підходах та методах організації навчально-виховного процесу. Реформи у вищій школі України спрямовані на інтеграцію вітчизняного освітнього простору в загальноєвропейську та світову систему підготовки фахівців. Вирішальний фактор трансформацій – зміна головного замовника та споживача випускників вищих навчальних закладів. Тепер це – не тільки держава, а велика кількість самостійних підприємств, фірм, корпорацій. Відповідно, саме роботодавці будуть визначати зміст та орієнтацію професійної підготовки попитом на конкурентні компетенції випускника ВНЗ.

Вже сьогодні роботодавці висувають доволі високі вимоги не тільки до напрямку і рівня освіти, а передусім до конкретних навичок і досвіду роботи претендентів на працевлаштування і саме вища освіта повинна формувати покоління фахівців, які є перш за все, цілісними особистостями, які мають низку спеціальних та загальнолюдських якостей. Зокрема, компетентність фахівця не обмежується суто професійними рамками, адже розвинена особистість має володіти всіма компонентами: фаховим, інтелектуальним, творчим, моральним, комунікативним, інформаційним, вольовим.

Розділ 3. Розвиток міжнародних-економічних відносин в контексті поглиблення співпраці з ЄС

2. Мікула Н. Євро регіони: досвід та перспективи / Н. Мікула. – Львів: ІРД НАН України, 2003. – 222с.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 року № 959-ХІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Теньков С. О. Науково-практичний коментар до Господарського кодексу України: Від 16 січня 2003 р. – К.: Вид-во А.С.К., 2004. – 720 с.
5. Угода між Україною та Словацькою Республікою про місцевий прикордонний рух від 06.08.2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

ДЕМ'ЯН Я.Ю., аспірант,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево

**РОЗВИТОК МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ЯК ОСНОВА
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЗАКАРПАТТЯ ТА ПРИКОРДОННИХ
РАЙОНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

У зв'язку із масштабним розширенням ЄС на схід і формуванням нового кордону між ЄС та Україною на початку ХХІ століття змінюється і формат співпраці як держав, так і прикордонних регіонів включно. Зміна характеру економічних, політичних відносин внаслідок якісних і кількісних змін в структурі ЄС має безпосередній вплив на формування нової системи відносин між регіонами, зокрема прикордонними регіонами України та регіонами країн нових членів ЄС.

Загальновідомим є той факт, що для всіх країн світу характерним є нерівномірність їх розвитку – коли одні країни відзначаються високим рівнем розвитку, то інші, навпаки, низьким. Важливим є й те, що нерівномірність розвитку притаманна й частинам території всередині країн. Причому територіальні диспропорції у соціально-економічному розвитку регіонів спостерігається майже в усіх країнах незалежно від їхніх розмірів, економічного потенціалу, державного устрою і політичної системи, що суттєво впливає на економіку, соціальний і політичний клімат як в державі, так і в усьому світі. Ефективність будь-якої національної економіки залежить не лише від результатів її внутрішньої діяльності, а й від її участі в світових економічних відносинах, ступеня її інтеграції у світове господарство.

Сьогодні регіональна політика існує в усіх країнах світу і являє собою

Розділ 3. Розвиток міжнародних-економічних відносин в контексті поглиблення співпраці з ЄС

специфічну діяльність держави із забезпечення найбільш сприятливих умов соціально-економічного функціонування і розвитку окремих територій, враховуючи їх самобутність, соціокультурні, етноісторичні, генетичні корені та специфіку типу господарювання. Поряд з реалізацією національної регіональної політики окремо кожною державою в Європі в сучасних умовах сформувалася та реалізується регіональна політика Європейського Союзу.

Щодо Закарпатської області, то унікальність її полягає в тому, що на її території проходять кордони України з чотирма державами, а саме: з Польщею на північному заході довжина кордону складає 33.4 км., Словаччиною на заході – 98.5 км., Угорщиною на півдні – 130 км. та Румунією на південному сході – 205.4 км..

Для розвитку міжнародних економічних відносин в регіоні важливим є створення спеціальних (вільних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку. Основними передумовами створення СЕЗ в прикордонних регіонах є: вигідне транспортно-географічне положення, наявність трудових ресурсів, наявність транспортної, виробничої і соціальної інфраструктури, наявність умов для розвитку рекреаційної сфери.

На території Закарпатської області (Ужгородський і Мукачівський райони) створено СЕЗ “Закарпаття” строком на 30 років (з 09.01.1999 р.) площею 737,9 гектара відповідно до карти території. Основна територія СЕЗ “Закарпаття” (525 га), що знаходиться в Ужгородському районі, прилягає до кордонів України з Угорщиною та Словаччиною [1].

У СЕЗ “Закарпаття” встановлюється режим спеціальної митної зони. Правові основи функціонування СЕЗ “Закарпаття” визначає Закон України “Про спеціальну економічну зону “Закарпаття”, згідно якого, метою її створення є залучення інвестицій, сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, збільшення поставок високоякісних товарів і послуг, створення сучасної виробничої, транспортної та ринкової інфраструктури [2]. Щодо територій пріоритетного розвитку, то правові основи функціонування території пріоритетного розвитку у Закарпатській області визначає Закон України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності в Закарпатській області”, згідно якого строком на 15 років (з 29.01.1999 р.) вводиться спеціальний режим інвестиційної діяльності в Закарпатській області (всі райони) щодо реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних видах економічної діяльності, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України [3].

У 1993 році за участю прикордонних територій України, Угорщини,

Розділ 3. Розвиток міжнародних-економічних відносин в контексті поглиблення співпраці з ЄС

Польщі, Словаччини та Румунії створено “Карпатський Єврорегіон”. Спільними рисами країн-учасниць Карпатського Єврорегіону є географічне розташування, спільне історичне минуле, культурно-конфесійна спадщина, сучасний стан цих територій – всі вони є периферійними у власних державах і тому вимушені спиратися один на одного[4], кліматичні умови, спільні мовні риси, економічний розвиток та інфраструктура, бажання регіональних та місцевих органів влади єврорегіону співпрацювати.[5]. Основними напрямками діяльності “Карпатського єврорегіону” на сьогодні є сприяння активізації економічного співробітництва, культурологічних обмінів та співпраці в галузі туризму, технічна модернізація пунктів перетину на державному кордоні, організація міжнародних виставок і т.д. Ділове транскордонне співробітництво сприяє поглибленню розвитку міжнародних економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших взаємин між територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади Закарпаття та прилеглих областей згаданих країн.

Перелік використаних джерел.

1. Офіційний сайт Закарпатського інвестиційного агентства. Режим доступу-<http://www.investments.uz.ua/ua/about-transcarpathia/sezzakarpatya/202terytoriji-sez-qzakarpattjaq.html>.
2. Закон України “Про спеціальну економічну зону “Закарпаття” від 22.03.2001 року, №2322-ІІ.
3. Закон України “Про спеціальний режим інвестиційної діяльності в Закарпатській області” від 24.12.1998 року, № 357-ХІ.
4. Дікарев О.І. Транскордонне співробітництво: аспекти міжнародних відносин, права, економіки. / Дікарев О.І., Гаврилко П.П. – Ужгород, 1999 – 184 с.
5. Будівництво Нової Європи. Прикордонне співробітництво у Центральній Європі. Проблеми співробітництва прикордонних територій України і Польщі. – Варшава, 1993. / За ред. В.Гудака. – Ужгород: Закарпаття, 1997.

ЄМЕЛЬЯНОВА К.С., здобувач,
Міжнародний гуманітарний університет,
м. Одеса

**ТЕНДЕНЦІ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО
ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

В сучасних умовах туристичний бізнес є однією з провідних форм міжнародних економічних відносин, більшість країн світу проголосили

Розділ 3. Розвиток міжнародних-економічних відносин в контексті поглиблення співпраці з ЄС

туризм пріоритетним напрямом власного економічного розвитку, розробляючи стратегії щодо його активізації. Так, в 2011 р. за оцінками Ради з Міжнародного Туризму та Подорожей туризм приніс світовій економіці 6 мільярдів дол. США або 9 % загального ВВП [1]. Міжнародні туристичні потоки також значно збільшилися, починаючи з 90-х рр. з 435 мільйонів чол. в 1990 р. до 940 мільйонів в 2010 р. К 2020 р. цей показник має перевищити 1,5 млрд. чол. [2].

Україна має не аби який туристичний потенціал, тому в останні роки значно підсилюється інтерес науковців до соціально-економічної ролі туризму в національній економіці. Проте розвиток туристичного бізнесу в країні залишається на відносно незначному рівні. Частка туризму в ВВП України склала лише 1,6 % в 2010 р. [1].

Такий низький показник може бути пояснений відсутністю державного регулювання протягом 90-х рр., що призвело до руйнування соціально орієнтованого внутрішнього туризму, руйнування туристичної інфраструктури, зниження якості обслуговування, втрати системи туристичних маршрутів, скорочення фінансування туристичної сфери та системи освіти в сфері туризму. Так, доля видатків на рекреацію та туризм в загальній сумі видатків Державного бюджету України в 2009 р. склала лише 0,03 % та дорівнювала показнику 2000 – 2001 рр. [3, с.101]. Погіршення стану навколишнього середовища лише подвоїло ці проблеми. В результаті Україна втратила значну частку доходів від міжнародного туризму.

Таблиця 1.

Вплив туризму на ВВП країн, 2010 р.

Світовий рейтинг країни	Країна	Млрд. дол. США
15	Російська Федерація	25,24
	Світовий показник	15,68
33	Польща	9,88
44	Угорщина	5,93
50	Республіка Чехія	4,80
62	Україна	3,07

За даними Ради з Міжнародного Туризму та Подорожей

В умовах прагнення до інтеграції в міжнародне економічне середовище, туристичний бізнес в Україні повинен розвиватися більш стрімкими темпами, з урахуванням досвіду іноземних країн. Так, в країнах ЄС в 2011 р. частка прибутку в ВВП від туризму досягла 465,5 млрд.